

EXPBIO

Webinarreeks

Regionale zaadmengsels voor bloemenstroken voorjaar 2025

WEBINAR 4

27 februari 2025 - Pratensis (Cloë Lucas), Grimslöv Zweden

www.pratensis.se

cloe@pratensis.se

Cloë werkt al 10 jaar bij Pratensis en kon 2 jaar geleden het bedrijf overnemen.

Bedrijf:

- 4 ha
- Meer dan 100 soorten
- 10 contractuele kwekers over heel Zweden

Oprichters waren Inger en Mats Runeson in 1992 (Veg Tech AB), vanaf 2005 werd het Pratensis.

Ze hebben zowel particulieren als ondernemingen als klant.

Zweden kent nu een groeiende markt maar ze blijven deels afhankelijk van subsidies.

Hun activiteiten zijn: van wilde zaden verzamelen tot het mengen van gekweekte zaden.

In Zweden mag er eigenlijk overal geoogst worden. Enkel in natuurgebieden en op privéterreinen zijn er toelatingen nodig.

Heel belangrijk is de zadenkennis. Hoe ziet het zaad eruit en wanneer moet er geoogst worden?

Om een zo breed mogelijke genetische diversiteit te verzamelen, nemen ze zaden van zowel vroeg als laatbloeiende exemplaren.

OOGST VAN DE ZADEN

Voor het oogsten van de zaden worden de ENSPA-richtlijnen gebruikt.

- Om het genetisch divers te houden wordt het zaad van meer dan 50 planten geoogst.
- Er wordt maximum 20 % van de zaadbron geoogst.

In het kader van traceerbaarheid en rapportage worden gegevens over het verzamelen geregistreerd en bijgehouden door de hele toeleveringsketen van zaden. De gegevens over het verzamelen (wie, waar, wanneer ...) wordt op oogstfiches genoteerd en opgenomen in de database.

EXPBIO

Interreg
North Sea

Co-funded by
the European Union

ZAAIEN

Wildoogst wordt eerst in pluggen gezaaid. De pluggen staan meestal buiten zodat er een natuurlijke stratificatie plaatsvindt.

PLANTEN

Voor de zaadproductie worden de pluggen op het veld aangeplant (soms op worteldoek). 1-jarigen worden soms rechtstreeks op het veld gezaaid.

OOGSTEN

- Pluizige zaden worden om te 2 dagen opgezogen.
- Grote zaden worden soms met de hand geplukt.
- Dorsers werden reeds getest maar zijn niet ideaal. Wilde planten bevatten steeds nog te veel onrijpe zaden en er wordt nog te veel groenmateriaal meegedorst.
- Verse planten (bos)maaien en laten afrijpen en drogen in serres werkt beter

! Timing is zeer belangrijk !

Het drogen van de zaden gebeurt meestal in serres of in droogcontainers. Bij de containers wordt er van onder uit lucht doorgeblazen.

OPKUISEN VAN ZADEN

Om de zaden uit het droge materiaal te halen wordt er een oude graanschoner gebruikt en is er ook een speciaal aangepaste machine. Er is ook een vibrerende zaden-schoner die van de zwaartekracht gebruik maakt.

ZAAD MENGEN

Er is nu een Europees project gestart in Zweden, in samenwerking met WWF en een Zweedse botanische vereniging, om regionale zaadmengsels te produceren

Ze hebben Zweden in 7 regio's.

Er wordt productie gestart van wilde zaden in de 5 grootste regio's.

Een netwerk van wilde zadenverzamelaars en telers zal opgericht worden met de bedoeling om in de toekomst zaadmengsels voor de specifieke regio's beschikbaar te hebben.

! De productie kan steeds verhoogd worden maar een goede kwaliteit (genetisch) bewaren is zeer belangrijk !

VRAGEN

1. Hoe werden de zones ingedeeld?

Met behulp van botanische experts en op basis van de topografie.

2. Hoeveel verzamelen jullie in het wild? Wordt er wildpluk verkocht?

Er wordt zelden geoogst voor doorverkoop. Wilde oogst is zelden genoeg voor verkoop. De oogst gaat meestal naar eigen productie. (uitzondering: Rhinanthus (ratelaar))

3. Starten jullie ieder jaar opnieuw met inzaaien?

Dit is afhankelijk van de soort. Voor vaste planten is dit maximum 5 generaties.

4. Moeten jullie velden zoeken of aanpassen om bepaalde specifieke soorten te kweken? Bv. Soorten die een lage PH nodig hebben.

Dit is zeer moeilijk als producent. Cultuurland verhoogt ook meestal de pH.

Maar de meeste soorten overleven wel tijdelijk in minder goeie omstandigheden. Het verminderen van de competitie op het veld is meestal belangrijker dan de pH.

5. Is het mogelijk om zaden uit gedroogd 'hooi' te halen in plaats van uit groene snedes?

Dit is geprobeerd maar de opbrengst is veel lager.

RHINANTHUS

- Samen zaaien met gras is mogelijk .
- Het is beter om in gevestigd gras te zaaien. Kort maaien in de herfst en inzaaien.
- Rhinanthus is een koudekiemer en moet in de herfst gezaaid worden.

Jojanneke:

'De moeilijkheid met Rhinanthus is dat er overal teveel bemest is. Rhinanthus heeft ook vocht nodig. Droge jaren zijn niet goed. Hij groeit het best op kleibodems.'

Pieter Van Bulck (groendeskundige Stad Gent):

'Wij zaaien zelden nog Rhinanthus omdat het zich zeer moeilijk vestigt. Het is enkel de moeite om in te zaaien in het juiste biotoop. Teveel stikstof is altijd nefast voor Rhinanthus.'

Verlaggeving: Wim Vercoutter, Vlaamse Landmaatschappij